

4. Відповідність рівня складності твору програмним вимогам.
5. Ступінь розкриття художнього змісту твору.
6. Почуття форми.
7. Рівень застосування засобів художньої виразності:
 - якість звуковидобування, артикуляція, штрихи;
 - виразність музичної інтонації;
 - динамічний план;
 - фразування;
 - метро-ритмічна стійкість, відповідність темпу;
 - агогіка;
 - педалізація.
8. Технічний рівень виконання.
9. Відтворення жанрових і стилістичних особливостей твору (більше стосується учнів 6-8 року навчання).
10. Підсумки і пропозиція оцінки.

Засобом тренування у здобувача освіти вміння формулювати свої думки відносно виступу учня може бути прослуховування творів напередодні публічного виступу і їх аналіз – усний або письмовий – за запропонованим планом (на початковому етапі бажана допомога викладача). Цим планом здобувач освіти може також скористатись під час академічного концерту, технічного заліку, іспиту. Таким чином розвивається професійне мовлення, вміння логічно, послідовно і грамотно оцінити виступ учня та досягається впевненість у своїх висновках.

ЛІТЕРАТУРА

1. «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару»: Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівня акредитації, спеціальність «музичне мистецтво», спеціалізація «Фортепіано». Київ: Фірма «ІНКОС», 2006. 28 с.
2. Орлов В.Ф. Професійне становлення вчителів мистецьких дисциплін: Монографія / За заг. ред. І.А. Зязюна. Київ: Наукова думка, 2003. 262 с.
3. Педагогічна майстерність: підручник / І. Зязюн, Л. Крамущенко, І. Кривонос та ін.; ред. І.Зязюна. 3-тє вид., допов. і переробл. Київ: СПД Богданова А.М., 2008. 376 с.
4. Швейцер А. Иоганн Себастьян Бах. М.: Музыка, 1965. 725 с.

Сергій КУЖЕЛЬНИЙ, Сергій КУДІН
(Чернігів, Україна)

ВПЛИВ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ЧЕРЕЗ КІКБОКСИНГ НА ПОВЕДІНКУ ТА УСПІШНІСТЬ У НАВЧАННІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Сучасний світ ставить перед молоддю високі вимоги до емоційного та поведінкового самоконтролю, особливо в період навчання в старших класах, який є критичним для формування особистості. Саморегуляція – здатність індивіда контролювати свої дії, емоції та думки відповідно до довгострокових цілей – є ключем до успіху не тільки в академічній, але й у соціальній та особистісній сферах. В контексті розвитку цих навичок, єдиноборства, зокрема кікбоксинг, виокремлюються як ефективний засіб

розвитку внутрішньої дисципліни та самоконтролю [1–4]. Наше дослідження має на меті дослідити, як регулярні заняття кікбоксингом можуть вплинути на здатність учнів до саморегуляції, та як це, в свою чергу, відображається на їх поведінці та успішності в навчанні.

Кікбоксинг як вид спорту вимагає не лише фізичної підготовки, але й є основою для розвитку саморегуляційних навичок. Регулярні тренування виховують у старшокласників здатність до самоспостереження, самооцінки та самореагування, що безпосередньо впливає на їхню поведінку та успішність у навчанні [1, 3, 4]

У процесі тренувань учні навчаються моніторити свою техніку, витривалість та емоційний стан. Це сприяє усвідомленню власних фізичних і ментальних процесів, кращому розумінню сильних та слабких сторін, що є важливим для ефективної саморегуляції [1, 3, 4].

Заняття кікбоксингом мотивують учнів встановлювати цілі, оцінювати свій прогрес та адаптувати тренувальні плани для досягнення кращих результатів. Ці вміння переносяться й на академічну діяльність, де самооцінка відіграє ключову роль у визначенні реалістичних освітніх цілей та стратегій їх досягнення [1, 3, 4].

Адаптація до швидкозмінних умов бою та розвиток нових тактичних рішень у кікбоксингу виховує гнучкість думки та здатність до швидкого вирішення проблем. Учні, які регулярно займаються кікбоксингом, краще адаптуються до нових навчальних завдань та ефективно вирішують складні академічні задачі. Через систематичні тренування учні також набувають необхідних життєвих навичок, що сприяє їхньому всебічному розвитку [1, 3, 4]

На базі Чернігівської дитячо-юнацької спортивної школи «Олімп» було проведено дослідження для оцінки, як регулярні заняття кікбоксингом впливають на розвиток саморегуляційних навичок у старшокласників. Учасниками дослідження стали 117 учнів віком від 14 до 18 років, розділених на дві групи: експериментальну, що регулярно займалася кікбоксингом протягом року, та контрольну, що не мала досвіду занять спортом [3, 4]

Оцінка саморегуляції здійснювалась за допомогою стандартизованих тестів, які вимірювали аспекти цілепокладання, самоконтролю, самомотивації, та стресостійкості. Додаткові дані збирались через опитування вчителів та батьків, спрямовані на виявлення поведінкових змін та академічного прогресу учнів [3, 4].

Аналіз отриманих даних виявив, що учні експериментальної групи показали значне поліпшення в саморегуляції порівняно з контрольною групою, особливо у сферах самоконтролю та стресостійкості. Вчителі та батьки відмічали позитивні зміни в поведінці, такі як покращене керування часом, підвищена мотивація до навчання, та зменшення прокрастинації серед учнів, що займалися кікбоксингом [3, 4].

Дослідження підкреслює потребу в подальшому аналізі довгострокових ефектів кікбоксингу на саморегуляцію та академічну успішність. Також рекомендується розширення вибірки для включення учнів з різним рівнем фізичної підготовки та академічного розвитку.

Висновок. Єдиноборства відіграють значну роль у розвитку саморегуляції у учнів старших класів. Вони не тільки сприяють фізичному здоров'ю, але й розвивають психологічну стійкість, вчать цілепокладання, самодисципліни та ефективного вирі-

шення проблем. Інтеграція єдиноборств у освітні програми може мати значний позитивний вплив на підготовку молоді до дорослого життя, забезпечуючи їх необхідними навичками саморегуляції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данчук Ю.П. Аналіз ефективності програми формування готовності підлітків до психічної регуляції поведінки та рухової активності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. Херсон, 2014. Вип. 1. Т. 1. С. 160–164.
2. Кудін С.Ф. Перевірка ефективності моделі формування культури саморегуляції майбутніх учителів фізичного виховання у процесі вивчення валеологічних дисциплін. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка [Текст]*. / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка; гол. ред. Носко М.О. Чернігів: ЧНПУ, 2015. Вип. 132. С. 84–87.
3. Кужельний А.В. Кікбоксинг: теоретичні і техніко-тактичні основи: навчально-методичний посібник. Чернігів: НУЧК імені Т. Г.Шевченка, 2023. 72 с.
4. Кужельний А.В., Кужельний С.А. Методика і організація тренувального процесу у кікбоксингу: навчально-методичний посібник. Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2023. 84 с.

Фессалоніка ЛЕВЧЕНКО
(Київ, Україна)

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ STEM-ОСВІТИ В ГІМНАЗІЇ

Сьогодні у час активного реформування системи освіти, що викликана різними факторами, одним з яких тривала повномасштабна агресія росіян, інноваційний підхід STEM набуває все більшої популярності.

Законом України «Про освіту» визначена головна мета STEM-освіти, що полягає у посиленні розвитку науково-технічного напрямку в навчально-методичній діяльності на всіх освітніх рівнях; створенні науково-методичної бази для підвищення творчого потенціалу молоді та професійної компетентності науково-педагогічних працівників [3].

Так як цей підхід об'єднав кілька освітніх галузей природничу, математичну, технологічну, то виникає запитання: який вчитель-предметник може проводити STEM-уроки?

Інноваційність STEM орієнтованого підходу поглядає у тому, що освітній процес сконцентрований довкола вирішення практичного завдання чи проблеми. Тобто учасники освітнього процесу навчаються віднаходити шляхи подолання проблеми вирішуючи життєві ситуації, а не на теоретичному рівні. Також найбільш розповсюдженою формою STEM-уроків є виконання проєктів.

Проєктна діяльність – конструктивна і продуктивна діяльність особистості, спрямована на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проєкту. Проєктна діяльність належить до унікальних способів людської практики, пов'язаної із передбаченням